

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/81/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8616200600
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Solčányová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:8616200600.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Diany Solčányovej a členiek senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a JUDr. Ludviky Bodnárovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú W. L. nar. X.X.XXXX bývajúcu u matky zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice so sídlom na Staničnom námestí č. 9 v Košiciach dieťaťa rodičov W. L., rod. Š. nar. XX.X.XXXX bývajúcej na V. ulici č. XX v U. s adresou na doručovanie na Muškátovej ulici č. 8 v Košiciach zastúpenej Mgr. Jurajom Berežným advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie na Štúrovej ulici č. 27 v Košiciach a L. L. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho na J. ulici č. X, U. v U. zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hopferova, s.r.o. so sídlom na Bajzovej ulici č. 2 v Košiciach v konaní o návrhu otca na úpravu styku nariadením neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Košice II z 5.2.2018 č.k. 14P 14/2016-239 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením z 5.2.2018 č.k. 14P 14/2016-239 zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd upravil jeho styk s maloletou W. každý párny týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 9:00 hod. do 11:00 hod. a každý nepárny týždeň v kalendárnom roku vo štvrtok od 16:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že je oprávnený v uvedenom čase maloletú v mieste bydliska od matky prevziať a povinný v uvedenom čase v mieste bydliska maloletej maloletú matke odovzdať. Žiadal, aby bola matke uložená povinnosť maloletú W. na styk s ním riadne pripraviť a v uvedenom čase v mieste bydliska maloletej mu ju odovzdať a od neho prevziať. Návrh odôvodnil tak, že rozsudkom Okresného súdu Svidník z 26.5.2014 sp. zn. 7P 10/2014-32 bola maloletá W. zverená do osobnej starostlivosti matky a jeho styk s maloletou bol upravený každú poslednú sobotu v mesiaci od 16:00 hod. do 18:00 hod. v rámci mesta Stropkov za prítomnosti matky. Konštatoval, že takto upravený styk v súčasnosti je absolútne nevyhovujúci a je v rozpore s najlepším záujmom maloletej W., pretože matka svojou prítomnosťou aktívne zasahuje do jeho styku s maloletou, bráni mu v slobodnom kontakte s ňou a tiež limituje miesto výkonu styku, v dôsledku čoho jeho styk s maloletou opakovane prebieha na pieskovisku pred bytovým domom matky a navyiac matka prichádza na styk dieťaťa s priateľom. Vyjadril názor, že s poukazom na intervenciu matky pri stretnutiach je dieťaťu a jemu bránené, aby si vytvorili adekvátny vzťah, čo je v rozpore so záujmom maloletej. Zdôraznil, že má záujem o styk s maloletou a chce s ňou tráviť čo najviac času, aby vedela, že on je jej otec. Poukázal na začaté a doposiaľ neskončené konanie o zmenu úpravy styku, kde bol vypracovaný aj znalecký posudok znalcom PhDr. O. X. č. 12/2017, z ktorého bez ďalšieho vyplýva, že vo vzťahu maloletej k otcovi sú nedostatky, ktoré dostatočne ilustrujú absurdnosť a škodlivosť situácie z posledných rokov. Podľa znalca otec disponuje všetkými potrebnými predpokladmi na výchovu a starostlivosť o maloletú W.. Medzi matkou a otcom maloletej nie sú zásadné rozdiely z hľadiska rodičovských zručností. Znalec konštatoval vo svojej výpovedi pred súdom prvej inštancie, že pre maloletú je absolútne emočne neúnosné, aby mala k otcovi existujúci vzťah. Preto je potrebné vytvoriť maloletej dostatok priestoru na získanie autentických skúseností. Je tiež nevyhnutné, aby maloletá mala styk s otcom bez prítomnosti matky a ostatných osôb.

Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa názoru otca opodstatnené z dôvodu, že takúto úpravu si bezodkladne vyžaduje súčasná situácia, čo nepochybne vyplýva zo znaleckého posudku vyššie označeného znalca a tiež z jeho výpovede. Návrh na podanie neodkladného opatrenia odôvodnil aj tak, že konajúci súd, t.j. Okresný súd Košice II 20.10.2017 rozhodol pod sp. zn. 14P 14/2016 o jeho styku s maloletou tak, že tento zmenil v súlade s jeho návrhom, čo však matka nerešpektuje, pretože označený rozsudok nenadobudol právoplatnosť v dôsledku podania odvolania matky voči nemu.

2. Zamietnutie návrhu súd prvej inštancie odôvodnil tak, že nevyhnutným predpokladom na vyhovie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby upraviť pomery. Otec maloletej W. vo svojom návrhu neosvedčil naliehavosť potreby upraviť pomery účastníkov konania ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziace maloletemu dieťaťu, ktoré by odôvodňovalo okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Maloletá bola právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Svidník zo dňa 26.5.2014 sp. zn. 7P 10/2014-32 zverená do osobnej starostlivosti matky a rovnakým rozhodnutím bol upravený aj jej styk s otcom. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že vzhľadom na skutočnosť, že styk otca s maloletou sa v súčasnosti realizuje v zmysle posledného právoplatného rozhodnutia, čím je zabezpečený kontakt otca s maloletou v rozsahu, ktorý je nevyhnutný na zachovanie vzťahu maloletej k otcovi, ako aj na zachovanie výchovného vplyvu otca na maloletú, nie je opodstatnená obava otca, že neupravením styku s maloletou neodkladným opatrením sa môže vážne a trvalo narušiť ich vzťah. Podľa názoru súdu prvej inštancie neboli splnené za takéhoto skutočného stavu podmienky na rozhodnutie neodkladným opatrením.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odvolanie otec maloletej s odôvodnením, že sa s uznesením súdu prvej inštancie nemôže stotožniť, považuje ho za nesprávne z dôvodu nesprávneho zistenia skutkového stavu, ktorý súd nedostatočne zistil a na základe predložených listinných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia v zmysle § 62 CMP v spojení s § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP.

4. Poukázal na čl. 3 bod jeden Dohovoru o právach dieťaťa, podľa ktorého záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, pričom súd prvej inštancie nebral do úvahy najlepší záujem maloletej W. a neprihliadol na všetky okolnosti a osobitosti prípadu. Vyjadril nesúhlas s konštatovaním súdu prvej inštancie, že neosvedčil naliehavosť potreby upraviť pomery účastníkov a v tejto súvislosti uviedol, že s maloletou síce má možnosť sa stretávať, ale iba za prítomnosti matky, s ktorou sa na styk spravidla dostavia aj tretie osoby. Počas styku nemá absolútne žiaden výchovný vplyv na maloletú, čo vyplynulo aj z vykonaného dokazovania vo veci samej, preto nie je zrejmé, z čoho súd vychádzal keď uviedol, že kontakt je zabezpečený v takom rozsahu, ktorý je nevyhnutný na zachovanie jeho výchovného vplyvu na maloletú. Vyjadril tiež nesúhlas s názorom súdu prvej inštancie, že jeho styk sa v súčasnosti realizuje s maloletou v rozsahu nevyhnutnom na zachovanie vzťahu maloletej k nemu, pretože počas jeho styku s maloletou sa nemôže vytvárať žiaden vzťah z dôvodu direktívneho vedenia styku matkou, a aj v tejto súvislosti poukázal na vyjadrenie znalca, že na vytvorenie autentických zážitkov je nevyhnutné, aby styk prebiehal bez prítomnosti akýchkoľvek iných osôb, teda nielen bez prítomnosti matky, ale aj bez prítomnosti ostatných rodinných príslušníkov, kamarátov či iných osôb. Vyjadril názor, že konajúci súd svojím rozhodnutím udržuje a naďalej podporuje situáciu, ktorá na maloletú pôsobí patologicky, a ktorej škodlivosť potvrdil aj sám znalec. Prehlbovanie tohto chorobného stavu môže mať za následok v budúcnosti, kým súd prvej inštancie právoplatne rozhodne v merite veci, že maloletá sa od neho natoľko odcudzí, že už si nebude môcť ani vedieť vytvoriť riadny vzťah k nemu, prípadne stretávanie s ním bude odmietať, on síce bude mať právoplatné rozhodnutie, ale mu bude úplne zbytočné. Konštatoval, že v zmysle § 329 ods. 1 CMP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania, teda môže vychádzať len z predložených listinných dôkazov. V tomto konkrétnom prípade boli vykonané dôkazy nad rámec toho, čo ustanovuje CMP ako postačujúce na vydanie neodkladného opatrenia. Zdôraznil, že doposiaľ vykonané dokazovanie súd prvej inštancie považoval za dostatočné na to, aby objektívne, spravodlivo a v záujme maloletej rozhodol v merite veci o úprave jeho styku s maloletou, a preto rozpor medzi uznesením, ktorým rozhodol o návrhu na neodkladné opatrenie a rozsudkom, ktorým rozhodol o úprave jeho styku s maloletou, nedostatočne odôvodnil. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovel.

5. Matka ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadri .

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z § 65 a § 66 CMP a dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že v tejto právnej veci neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s návrhom otca. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a na zdôraznenie jeho správnosti dodáva, že doposiaľ zistené skutočnosti nepreukazujú naliehavú potrebu okamžitého zásahu súdu vo forme neodkladného opatrenia. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že styk otca s maloletou W. bol upravený rozsudkom Okresného súdu Svidník dňa 26.5.2014 sp. zn. 7P 10/2014 každú poslednú sobotu v mesiaci do 16:00 hod. do 18:00 hod. v rámci mesta Stropkov za prítomnosti matky. Otec podal 3.2.2016 návrh na zmenu úpravy jeho styku s maloletou, ktorým žiadal upraviť styk každý párný týždeň v mesiaci od piatka od 17:00 hod. do nedele do 20:00 hod. a uložiť matke povinnosť písomne ho informovať každý párný piatok v mesiaci v kalendárnom roku o zdravotnom stave maloletej a o aktuálnych mimoriadnych podstatných veciach týkajúcich sa maloletej.

11. Po prenesení príslušnosti Okresným súdom Svidník na Okresný súd Košice II tento konajúci súd rozsudkom z 20.10.2017 č.k. 14P 14/2016-197 zmenil rozsudok Okresného súdu Svidník z 26.5.2014 č.k. 7P 10/2014-32 vo výroku o úprave styku otca s maloletou W. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý párný týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 8:00 hod. do 11:00 hod. a každý nepárný týždeň v kalendárnom roku vo štvrtok od 16:00 hod. do 19:00 hod. s tým, že si maloleťú prevezme v mieste bydliska matky v určený čas, kde ju matke aj v určený čas odovzdá. Matke uložil povinnosť maloleťú W. na styk s otcom riadne pripraviť, v určenom čase v mieste bydliska dieťaťa odovzdať otcovi a od otca ju prevziať. Tiež uložil povinnosť matke písomne informovať otca každý piatok v kalendárnom týždni o zdravotnom stave maloletej a o aktuálnych mimoriadnych podstatných veciach týkajúcich sa maloletej. Proti tomuto rozsudku podala 30.11.2017 odvolanie matka maloletej a otec maloletej 24.1.2018 návrh na nariadenie predmetného neodkladného opatrenia, o ktorom súd prvej inštancie, ako to vyplýva z vyššie uvedeného, rozhodol 5.2.2018.

12. Na základe odvolania matky proti rozsudku o úprave styku otca s maloletou bol spis súdom prvej inštancie predložený odvolaciemu súdu 29.1.2018 na rozhodnutie o odvolaní. Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 217 ods. 1 CSP). Rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno zmeniť alebo zrušiť, ak sa menia pomery (§ 121 CMP). Napriek tomu, že z ust. § 324 ods. 1 CSP vyplýva, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie nielen pred začatím konania, počas konania, ale aj po jeho skončení, predpokladom pre jeho nariadenie je aspoň osvedčenie existencie skutočností, z ktorých vyplýva potreba bezodkladne upraviť pomery. Z uvedenej zákonnej úpravy však nie je možné vyvodiť, že neodkladným opatrením sa majú upravovať pomery, ktoré boli už upravené rozhodnutím vo veci samej, teda na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku bez toho, aby bolo aspoň osvedčené, že došlo k takým zmenám pomerov, ktoré je potrebné upraviť bezodkladne, pretože účastníkom hrozí konkrétna ujma na ich právach alebo právom chránených záujmov. Z návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia však takáto skutočnosť, že došlo k výraznej zmene pomerov od vyhlásenia, resp. právoplatnosti posledného súdneho rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, nevyplýva. Otec odôvodňuje naliehavosť neodkladnej úpravy pomerov nerešpektovaním matky, úpravy styku na základe právoplatného rozsudku, resp. zasahovaním

matky a tretích osôb do priebehu styku výrazne negatívnym spôsobom. Odvolací súd sa stotožnil s úvahou súdu prvej inštancie, že ingerencia súdu nariadením neodkladného opatrenia v tomto prípade nebola dôvodná, účastníkom konania nehrozí žiadna ujma odôvodňujúca neodkladnú ingerenciu súdu do pomerov účastníkov vzhľadom na existenciu právoplatného rozsudku o úprave styku otca s maloletou W.. Rovnako sa stotožňuje so záverom konajúceho súdu, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia súd nielenže dokazovanie nevykonáva, ale prípadne vykonané v konaní vo veci samej nevyhodnocuje, preto nemôže byť relevantný odvolací dôvod otca, že súd nedostatočne zistil skutočný stav a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolací súd v tejto právnej veci poukazuje na štádium konania vo veci samej o návrhu otca na zmenu úpravy jeho styku s maloletou, keď v dôsledku odvolania matky sa táto právna vec nachádza na odvolacom súde, ktorý na základe vykonaného dokazovania a hodnotenia dôkazov sám preskúma napadnuté rozhodnutie, vyhodnotí vykonané dokazovanie a o návrhu otca bezodkladne rozhodne. Preto za súčasného stavu ingerencia súdu vo forme neodkladného opatrenia je neopodstatnená. Odvolací súd zdôrazňuje, že úlohou matky, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je zabezpečiť úspešnú realizáciu styku dieťaťa s otcom vytváraním vhodných podmienok, ako aj psychickou prípravou dieťaťa na stretnutie s otcom, motiváciou dieťaťa na stretnutie s ním, ako aj pozitívnym usmerňovaním dieťaťa pri vytváraní jeho citových väzieb s otcom. Odvolací súd tiež konštatuje, že záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii výchovného pôsobenia, teda ich predstavami o výkone rodičovských práv a povinností, pretože prioritným je vždy najlepší záujem dieťaťa, preto predstava otca o rozsahu styku nad rámec rozsahu upraveného právoplatným rozhodnutím súdu, nemôže byť sama o sebe dôvodom na okamžitú ingerenciu súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia, preto je záver súdu prvej inštancie, že neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože otec neosvedčil naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov správny a zákonný. Odvolací súd rovnako poznamenáva, že nič nebráni rodičom, aby v praktickom živote súdom upravený rámec styku právoplatným rozsudkom modifikovali podľa potrieb a v záujme dieťaťa a ich samotných v odôvodnenom prípade, ale je povinnosťou matky poskytnúť otcovi obdobný náhradný termín tak, aby rozsah jeho styku zodpovedal rozsahu upraveného právoplatným súdnym rozhodnutím.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a zároveň sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením, preto na zdôraznenie jeho správnosti uviedol ďalšie dôvody podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

14. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).